

Elemzések, általános felmérések a 2023. évi belső ellenőrzési terv elkészítéséhez

A 2023. évi belső ellenőrzési terv elkészítéséhez - mint fontos alapinformációk - a következő elemzések, általános felmérések kerültek áttekintésre. **A stratégiai terv felülvizsgálatra került módosítás nem volt szükséges.**

I.

1.) A Hivatalnál és az Intézményeknél végrehajtott belső ellenőrzésekről és azok tapasztalatait a jegyző és a belső ellenőr megtárgyalták.

Az egyes szervezeti egység vezetők ismertették az elmúlt időszakban lefolytatott külső ellenőrzéseket, melyek befolyásolják a következő évi ellenőrzési terv kialakítását.

2.) Az ellenőrzések alapján személyi felelősségre vonás kezdeményezése nem történt.

3.) A 2023. évi belső ellenőrzések megállapításai alapján kiemelt figyelmet kell fordítani a következő területek ellenőrzésére:

- Étkeztetés, és a hozzá kapcsolódó állami finanszírozás igénylésének vizsgálatára,
- Intézményi gazdálkodás szabályszerűségének vizsgálatára,
- közbeszerzések szabályszerűségének vizsgálatára,
- önkormányzati kft. gazdálkodásának vizsgálatára,
- nemzetiségi önkormányzat gazdálkodásának vizsgálatára.

II. Az önkormányzat gazdálkodási sajátosságainak áttekintése:

A kockázatelemzés információit felhasználva az önkormányzat szabályozottsága és szabályszerű működésével kapcsolatban a következő állapot határozható meg:

- Az Önkormányzat Polgármesteri Hivatala és Intézmények a gazdálkodással kapcsolatos szabályzatok felülvizsgálatát továbbképzés keretében megismerték.

Kockázatelemzés a 2023. évi belső ellenőrzési terv elkészítéséhez

Folyamatok megértése a kockázatelemzéshez

A Jegyző és a belső ellenőrzési vezető az alábbiak szerint tekintette át a kockázatelemzést:

- főfolyamatok és az azon belüli folyamatok meghatározása,
- folyamatok céljának meghatározása,
- a folyamatok jellemzése,
- a folyamatok mutatókkal történő vizsgálata.

1. A folyamatgazdákkal történő megbeszélés során meghatároztuk az egyes főfolyamatokat, melyek a tevékenységéhez, sajátos működési előírásaihoz igazodóan kerültek meghatározásra.

A főfolyamatok a következők:

1. Az éves költségvetési tervezés
2. Az erőforrások beszerzése
3. Erőforrások működtetése

Az egyes főfolyamatokon belül azonosításra kerültek a különböző, jól elhatárolható folyamatok.

„Az éves költségvetési tervezés” főfolyamat folyamatai:

1. Feladatok áttekintése
2. Hivatal tevékenységének áttekintése
3. Saját bevételek tervezése
5. Állami támogatás egyéb bevételi források
6. Kiadások tervezése

„Erőforrások beszerzése” főfolyamat folyamatai:

1. Szakmai feladatok ellátásához szükséges humán erőforrások biztosítása
2. Humán erőforrás alkalmazásának pénzügyi bonyolítása
3. Szakmai folyamatokhoz szükséges erőforrások biztosítása
4. Pénzügyi folyamatok bonyolítása, szervezése
5. Előirányzat-felhasználási ütemterv figyelemmel kísérése, a likviditás folyamatos ellenőrzése

„Erőforrások működtetése” főfolyamat folyamatai:

1. Szakmai célkitűzések megvalósítása érdekében erőforrások működtetése
2. Erőforrások működtetése érdekében a költségvetési előirányzatok

„Minőségbiztosítás” főfolyamat folyamatai:

1. Szakmai célkitűzésekhez kapcsolódó minőségi kritériumok betartása
2. Pénzügyi háttér rendszerének kidolgozása és működtetése

Az operatív gazdálkodás folyamatait a következőkre vetítettük:

- Munkaerő gazdálkodás
- Tervezés
- Projektkezelés
- Adatkezelés, adatvédelem
- Előirányzat felhasználás, nyilvántartás
- Fenntartás
- Üzemeltetés
- Készpénzkezelés
- Könyvvizetés, beszámolás, számvitel, finanszírozás

- Külső szervezetekkel történő együttműködés
- Irányítás, ellenőrzés
- Iratkezelés, irattározás

Az elemzés során meghatároztuk a folyamatok célja és tárgyát. A kockázatelemzés során a folyamatgazdák a jogszabályoknak, illetve a belső szabályoknak való megfelelést hangsúlyozták, mint a folyamatban rejlő jelentős kockázatot. Az adott folyamatcél elérése szempontjából fontos tényezőket azonosítottuk, és általánosan a belső szabályozottság áttekintését, aktualizálását, illetve egyes területeken pótlását határoztuk meg.

2. A folyamatok általános jellemzését elvégeztük, megbeszéltük.

A folyamatok áttekintése megtörtént:

- azok időtartama vonatkozásában (kezdet, vége),
- az inputjai és outputjai tekintetében,
- a folyamatokkal kapcsolatos változások területén,

A folyamatok jellemzése megtörtént az egyes részfolyamatokra vonatkozóan is.

3. A kulcsfontosságú teljesítménymutatókat meghatároztuk.

A meghatározott folyamatokat a **folyamatok kockázata fejezet** tartalmazza úgy, hogy felsorolja a főfolyamatokat, majd az adott főfolyamatok alatt sorszámozva rögzíti az egyes folyamatokat is.

Kockázatok azonosítása a kockázatelemzés során

A 2023. évi belső ellenőrzés tervezési feladatok előkészítéséhez és alátámasztásához azonosításra kerültek a kockázatok.

A Hivatal főfolyamataihoz, azon belül az egyes folyamatokhoz kapcsolódó

- kockázatok okai,
- kockázatok valószínűségei, továbbá
- kockázatok hatásai

szintén meghatározásra kerültek.

Az egyes folyamatok célkitűzéseinek megvalósítását akadályozó tényezők a szóbeli megbeszélés során meghatározásra, majd kockázatként azonosításra kerültek azokkal a körülményekkel, tevékenységekkel, helyzetekkel együtt, melyek hibát, gyengeséget jelentenek a folyamat során.

Az eleve nagy kockázatot hordozó folyamatok már a folyamatok meghatározásakor azonosításra, s így a kockázatelemzésben külön folyamatként, illetve folyamatrészként feltüntetésre kerültek. A főbb ellenőrzési pontok azonosítása is megtörtént, az egyedi kockázatok elemzési feladatai ellátásra kerültek.

A feladatellátás konkrét módja a következő volt:

- minden egyes kockázathoz hozzárendelésre került a kockázat hatásának (azaz a folyamat célja elérésére gyakorolt hatásának) nagysága, figyelembe véve azt, hogy a hatás „alacsony”, „közepes”, illetve „magas” kategóriába tartozhat.

- „alacsony” a kockázat hatása a folyamatra akkor, ha a folyamat céljának elérésére minimális hatással van, vagy nincs is hatással,
  - „közepes” a kockázat hatása a folyamatra akkor, ha a folyamat céljának elérésére hatást gyakorol ugyan, de a hatás nem jelentős,
  - „magas” a kockázat hatása a folyamatra akkor, ha a folyamat céljának elérésére jelentős hatást gyakorol.
- a kockázatokhoz meghatározásra került az adott kockázatként azonosított esemény, körülmény bekövetkezésének valószínűsége is. A kockázat bekövetkezésének valószínűsége három kategóriába sorolható:
- „alacsony” kategóriába kell sorolni azokat a kockázatokat, melyek bekövetkezésének valószínűsége nagyon csekély,
  - „közepes” kategóriába kell sorolni azokat a kockázatokat, melyek bekövetkezésének valószínűsége átlagos,
  - „magas” kategóriába kell sorolni a kockázatok közül azokat, melyek nagy valószínűséggel, illetve biztosan be fognak következni.
- a kockázatok hatás és valószínűség értékelését követően megtörtént a kockázatok elemzése.
- A kockázatok elemzésekor a hatás és a valószínűség során megadott kategóriák egységes értelmezésére került sor, így meghatározásra került a kockázat jelentősége. A jelentőség eldöntésére ismét az „alacsony”, a „magas”, valamint a „közepes” kategóriák kerültek alkalmazásra a következők szerint:
- „alacsony” a kockázat jelentősége akkor, ha a hatás és a valószínűség együttes értékelése alapján a jelentősége alacsony (pl.: alacsony a hatás és a valószínűség; alacsony a hatás, és közepes a valószínűség, de a valószínűség együttes elemzése alapján a kockázat jelentősége mégis inkább az alacsony besorolást indokolja stb.);
  - „közepes” a kockázat jelentősége akkor, ha adott kockázat hatásaként és valószínűségként megadott kategóriák összesítése alapján a közepes kategória adódik (pl.: a hatás alacsony, de a valószínűség magas; illetve fordítva);
  - „magas” kockázatként kell besorolni a kockázatot akkor, ha a kockázat hatását és valószínűségét nézve magas kockázatot jelez (pl.: magas a hatás és a valószínűség is).

A feladatok ellátását, az egyes folyamatokhoz azonosított kockázatokat, annak hatását, valószínűségét és ezek együttes elemzését „A folyamatok kockázata és ellenőrzése” című táblázat mutatja.

Kockázatelemzés eredménye

A kockázatelemzés eredményét a „Kockázatelemzés összesítése” határozza meg. A dokumentumok alapján a kockázatelemzés eredménye az alábbiak szerint foglalható össze:

- 1.) Az „Éves költségvetési tervezés” főfolyamat az egyes folyamatok kockázatainak értékelésénél összességében magas kockázatot mutat, melynek ellenőrzésére az átfogó pénzügyi gazdasági ellenőrzés keretében kerül sor.
- 2.) Az „Erőforrások beszerzése” főfolyamat kockázatosága összességében magasnak minősíthető, melyet a belső kontroll rendszer ellenőrzése és az átfogó püi. gazdasági ellenőrzéssel próbálunk kontrollálni.
- 3.) Az „Erőforrások működtetése” főfolyamat közepes kockázatú folyamatokat jelent.

További lényeges információk:

A korábbi években az Intézmények törvényességi (szabályszerűségi) ellenőrzése teljesült.

A dokumentáltság területén meghatározható magas kockázat az alábbi tényezőkből ered:

- a) a szakmai folyamatok megléte és folyamatos aktualizálása folyamaton belül összességében magas jelentőséget és a folyamat szempontjából magas kockázatot jelentenek az alábbi kockázatok:
  - szakmai folyamatok leírásának hiánya, a folyamatleírások aktualizálásának elmulasztása,
  - a jogszabályi előírásokban történő változások bekövetkezésének hatása;
- b) általában a Hivatal működésével kapcsolatos dokumentálási feladatok ellátása során jelentős és a folyamat kockázatosága szempontjából magas kockázatot jelentenek a következő kockázatok:
  - a Hivatal szervezeti és működési szabályozásait meghatározó dokumentumok hiánya, illetve avultsága, valamint
  - a Hivatal pénzügyi-gazdálkodási szabályai dokumentáltságának hiánya, illetve a szabályozások avultsága.

KOCKÁZATELEMZÉS ÖSSZESÍTÉSE

A KOCKÁZATELEMZÉS ÖSSZESÍTÉSE AZ ÖNKORMÁNYZATRA VONATKOZÓAN			
Megnevezés	Folyamat jelentősége	Folyamat kockázatossága	Összesített kockázat-felmérés
1. Főfolyamat: Éves költségvetési tervezés			
1. folyamat: Feladatok áttekintése	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas
2. folyamat: Hivatal illetve az Intézmények tevékenységének áttekintése	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas
3. folyamat: Saját bevételek tervezése	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas
4. folyamat: Állami támogatás egyéb bevételei, források	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas
5. Kiadások tervezése	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas
2. Főfolyamat: Erőforrások beszerzése			
1. folyamat: Szakmai feladatok ellátásához szükséges humán erőforrások biztosítása	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas
2. folyamat: Humán erőforrás alkalmazásának pénzügyi bonyolítása	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas
3. folyamat: Szakmai folyamatokhoz szükséges erőforrások biztosítása	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas
4. folyamat: Pénzügyi folyamatok bonyolítása, szervezése	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas
5. folyamat: Előirányzat-felhasználási ütemterv figyelemmel kísérése, likviditás folyamatos ellenőrzése	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas
3. Főfolyamat: Erőforrások működtetése			
1. folyamat: Szakmai célkitűzések megvalósítása érdekében erőforrások működtetése	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas
2. folyamat: Erőforrások működtetése érdekében a költségvetési előirányzatok teljesítése	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas
4. Főfolyamat: Minőségbiztosítás			
1. folyamat: Szakmai célkitűzésekhez kapcsolódó minőségi kritériumok betartása	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas
2. folyamat: Pénzügyi háttér rendszerének kidolgozása és működtetése	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas	alacsony közepes magas